

W woyenne

N^{RO} 170.

KURJER

POLSKI

WARSZAWA

Piątek dnia 28 Maja r. 1830.

Prenumerata miesięczna złp. 2 gr. 20.
Kwar. złp. 8. Nr pojedynczy gr. 5.

Wszystko dla wszystkich.

Wiadomości Krajowe

Z rozkazu Najjaśniejszego Pana J. O. Xiążę Lubecki minister przydujący w kommissji rządowej przychodów i sk. rbu zastępować ma w czynnościach sejmowych ministra spraw wewnętrznych i policji JW. Hr. Mostowskiego złożonego chorobą.

P. P. Newelski, Bader, assessorowie sądu pol. popraw. obw. warszaw. wydziału II i P. Wolski inkwiredent tegoż sądu, złożyli najwyższy examen sądowy.

P. Piotr Józefowicz aplikant sądowy trybunału cyw. I ins. woj. płockiego po odbytej w dniu 25 b. m. publicznej dyspacie, otrzymał stopień Doktora obojga prawa.

Urząd municypalny miasta stolecz. Warszawy. — Podaje do wiadomości, że w dniu jutrzejszym podczas balu u JW. Prezesa Senatu następujący porządek zachowany będzie.

1) Wszystkie pojazdy przybywać będą tylko przez ulicę Rymarską od strony ulicy Leszna.

2) Przejazd przez ulicę Senatorską wzdłuż całkowicie zamknięty będzie. Można jednak przejeżdżać w poprzek: jako to, z ulicy Krakowskie Przedmieście na Podwał, z Koźlój na Miodową, i z Wierzbowej na Bielańską.

3) Osoby przybywające na bal zechcą wjeżdżać wzdłuż ogrodu Mniskowskiego w dziedziniec pałacu JW. Prezesa Senatu bramą z lewej strony od wchodu, próżne zaś pojazdy

odjeżdżać mają przez podworze pałacowe na ulicę Żabią i plac za żelazną bramą.

4) Przy końcu balu pojazdy odjeżdżających zajeżdżać będą do pałacu bramą z prawej strony, a wyjeżdżać z lewej na ulicę Senatorską.

5) Panowie zechcą dać służącym instrukcją podług niniejszego rozporządzenia i rozkazać im ściśle się do niego stosować. — W Warszawie d. 28 maja 1830 r. — Vice prezydent Lubowidzki. — Za Sekr. jeneralnego *Wiernicki.*

(A. n.) Redakcja Gazety Polskiej, w artykule: *Edycja Paryzka dzieł Krasickiego* umieszczonym w Numerze 133 r. b. téjże Gazety mówiąc o cenie téj edycji, tak się wyraża: „Ta cena jest wyższa niż P. Glücksberga; ale obwiniać w tém P. Barbezata nie można: rok temu przeszło jak ogłosił, że myśli wydać Krasickiego.... nim w Paryżu odlano litery, nim wydrukowano, (Glücksberg) pospieszył się z tańszą edycją i wyprzedził paryzkiego xięgarza.„ Zarzut tego rodzaju umieszczony w piśmie publiczném, wykazujący, niby podstęp typografa Warszawskiego, mogący szkodzić jego dobrej sławie i dalszym przedsięwzięciom, ponieważ się nie gruntuje na prawdzie, jako szkodliwy jego własności mógłby, być nie samym tylko artykułem gazetowym zbijany. P. Glücksberg powziął był zamiysł wydania całkowitych dzieł Krasickiego jeszcze przed wyjściem edycji Wrocławskiej. Wstrzymany niektórymi trudnościami, spokojnie patrzył na pomyślność,

niewinnie, bo bez wiedzy, wydartego sobie przedsięwzięcia. Na końcu r. 1828, gdy już wydanie Wrocławskie w znacznej części zakupione zostało, ogłosił prenumeratę. Pierwsza wiadomość o przedsięwzięciu wydania dzieł Krasickiego przez Barbezata, przybyła do Warszawy w miesiącu kwietniu r. 1829 i ogłoszona była w numerze 91 Gazety Polskiej, a zatem, we 4 miesiącu blisko po wyjściu prospektu Glücksberga, a nawet kiedy 2 tomy jego wydania już były wydrukowane. Niech więc Gazeta Polska gruntowniejszych stara się nabywać wiadomości, tam zwłaszcza, gdzie idzie o uczynienie zarzutu moralnego, niech nie krzywdzi przedsiębiorcy, który położył zasługi w typografii Polskiej, i który się dotąd gorliwie przykłada do rozszerzenia dzieł ważnych i pożytecznych.

A. J.

Dziś zrana ciepła stopni 9. — Wczoraj w połud 14.
TEATR NARODOWY. Dziś: Amelja Mansfield.

Przyjechali do Warszawy. — Tyszkiewicz Józef hr. 411 Krak. Przed.; Barzykowski Stan. poseł 1302 N. Świat; Swirski Józef poseł 50 St. Miasto; Hauke pułkownik 413 Kr. Przed.; Okecki Jakób pos. także; Dąbrowski Francis. poseł 556 Długa; Koziobrodzki Adam hr. 1064 Królewska.

Wiadomości Zagraniczne.

W czasie ostatniej podróży do góry Ararat, obliczył P. Parrot, professor uniwersytetu dorpackiego, że wysokość téj góry wynosi 16,000 stóp paryżkich, zatem wyższa jest od góry Montblanc o 1500 stóp. Mały Ararat ma 12,000 stóp par. wysokości.

Prezes rządu wolnego miasta Krakowa przesłał wójtom gmin tegoż miasta następującą odezwę: „Oświecenie wczorajsze miasta, z powodu imienin moich, ile było nadspodziewane, tyle mnie rozczuliło, z tego jedynie względu, że oznaka ta publiczna życzliwości obywatelskiej, nie była skutkiem partykularnych zabiegów, ani urzędowego wzywania; za co WW. Wójtom dziękując najczuliej, upraszam: aby jako naczelnicy gmin swoich, raczyli być kłomaczami uczuć

moich przed współobywatelami swymi, z tém zapewnieniem, że w zadowoleniu ich największą czuję rozkosz, a ile nieudolność sił moich pozwoli, zawsze się pomyślności ukochanego miasta poświęcać będę, chociażby też po ukończoném urzędowaniu mojem. — Kraków dnia 9 maja 1830. — (podpisano) *Stanisław Wodzicki.*

Zdaje się, iż po śmierci króla angielskiego, lordowie Grej i Lansdowne zostaną ministrami. Francuzki jenerał porucznik Jeanin jadąc do wód w Akwisgranie, odebrał sobie życie.

Gazety niemieckie zapewniają, że Henryka Sonntag, jest istotnie połączona z hrabią Rossi związkami małżeńskimi. Rodzina hrabiego dotychczas nie uznaje tego małżeństwa, ale osoby znakomite wstawiają się za nią. Z Warszawy wyjedzie ona do Moskwy, potem do Petersburga, zwiedzi powtórnie Anglję gdzie zakończy swój zawód dotychczasowy i osiadzie przy mężu swoim we Włoszech. Hrabia Rossi nie jest majątny, ale majątek żony dozwoli mu żyć niepodległe; przed ostatnią podróżą do Paryża złożyła małżonka jego w kassie kompanji morskiej w Berlinie 40,000 talarów, a majątek jej znacznie się jeszcze pomnoży. Podług innych doniesień wstawiona artystka wyjedzie z Warszawy do Hamburga.

Donoszą z Londynu, że ministrowie postanowili zwrócić uwagę króla J. angielskiego na niebezpieczny stan jego zdrowia. Obyli w tym celu naradę, na której książę Wellington przyjął na siebie ten smutny obowiązek. W zamku windsorskim dał książę królowi do zrozumienia, że lekarze nie mogli zataić gabinetowi, iż choroba króla okazuje niebezpieczne symptomata. Król J. odpowiedział z przytomnością, że poddaje się zupełnie woli Opatrzności i obawia się tylko fizycznych cierpień, któreby przewyższyły jego siły; podziękował w końcu książęciu, że obowiązek uwiadomienia go o niebezpieczeństwie na siebie przyjął.

W. X. Badeński zabronił wszelkich uroczystości na jego przyjęcie w Karlsruhe. Obywa-

tele tego miasta, chcąc jednak wstąpienie jego na tron pamiętném uczynić, złożyli fundusz na wystawienie domu dobroczynności.

Londyńska gazeta lekarska z d. 15 maja donosi, że do choroby płucowej króla angielskiego, przyłączyły się gwałtowne symptoma puchliny wodnej, które nie są przemijające.

Nowy admirał portowy w Plymouth wydał rozkaz, ażeby officerowie pod jego dowództwem zostający w miejscach publicznych pokazywali się w zupełnych mundurach; zabronił im także palić cygara na ulicach.

Wiadomo, że adwokaci przy sądach angielskich obowiązani są stawać w pudrowanych perukach. Dla oszczędzenia kosztów na puder, który w Anglii z powodu podatków bardzo jest drogi, używają niektórzy w mieście Perth peruk z białych włosów końskich.

W Monachjum znajduje się teraz improwizator niemiecki Langenschwarz z Frankfurtu nad Menem, który już w Preszburgu i Wiedniu okazał dowody swego talentu. Improwizuje on z największą łatwością z zachowaniem prawideł poetyckich, na każde tema, jakie mu kto zadaje.

Pan Hume wnosił w parlamencie angielskim, ażeby urząd namiestnika irlandzkiego, jako wiele kosztujący, a wcale niepotrzebny, był zniesiony ale izba odrzuciła ten wniosek.

Z powrotem wiosny mnóstwo osób zwiędza drogę pod Tamizą, która ukończona jest na 600 stóp. Mury są tak trwałe, iż przez zimę nie przepuściły najmniejszej wilgoci. Dla dogodności odwiedzających oświetlone jest całe sklepienie gazem; od strony niedokończonej umieszczono wielkie zwierciadło, które podwaja długość sklepienia. Hańbą byłoby dla narodu angielskiego, gdyby dzieło tak wielkie nie zostało ukończone.

Klasztory pomnażają się w Bawarii. Opatwo Benedyktynów pod Deggendorfem otrzymało od rządu 10,000 zł. r.

W gazetach londyńskich uskarża się jeden galanteryjnik na upadek handlu towarami z po-

wodu słabości króla. Podług niego wszyscy jego koledzy będą musieli zbankrutować, jeśli król umrze, i czarna żałoba nie będzie zamieniona na inny rodzaj mniej dla modniarzy zgubnej żałoby.

Professor Bahdage wydał uwagi nad upadkiem nauk w Anglii. Za najgłówniejszą przyczynę tego upadku uważa nieczynność królewskiego towarzystwa umiejętności i profesorów. Gazety angielskie dodają, że w całej Anglii nie ma człowieka, któryby mu miał za złe, że zdanie swoje wynurzył bezwzględnie na godność znakomitych uczonych i profesorów. Jeśli powiedziały prawdę, oddał jej tylko hołd należny, przed którym wszelki wzgląd winien ustępować; jeśli zdanie jego było mylne, obowiązkiem jest osób interesowanych wykazać, w czem było bezzasadne. Jeśli w piśmie swoim obok zdania o zasługach, dopuścił się obelg przeciw osobom, obrażeni mają otwarte sądy dla ukarania go. Wszelkie inne środki byłyby u Anglików niegodziwe.

Podług doniesień tak z Paryża, jak z Londynu, wymawia się xiążę Leopold od przyjęcia tronu greckiego.

Zapewniają, że xiążę Leopold postanowił już niezmiennie pozostać w Anglii. Jak postępek xcią Leopolda nie jest nader dla narodu greckiego pochlebny, tak z drugiej strony pokazuje się teraz, że hr. Capodistrias z wielkiem poświęceniem osobistych względów ojczyźnie służył i służy. Ogłoszenie niepodległości Grecji należy teraz od nowej nominacji monarchy greckiego, bo co do Porty, ta przyjęła już protokół londyński. Pułkownik Bory de S. Vincent, który był w Grecji, miał się najwięcej przyłożyć do wstrzymania wyjazdu xięcia Leopolda do Grecji. Wystawił on mu w najsmutniejszych kolorach, ubóstwo, zniszczenie, zepsucie Greków. Podług niego nie ma w Grecji domu, w którymby xiążę Leopold wygodnie mógł mieszkać. Choroba króla angielskiego i nowe wiadoki dla xięcia Leopolda są może jeszcze głó-

wniejszą, niż stan Grecji, przyczyną tego zręczenia, które ma być tak pewne, iż książę Leopold kazał nawet upiększać swoje letnie mieszkanie w Claremont, a hotel Malborough, w którym w Londynie mieszkał, nie jest już do najęcia.

Przez Paryż dowiadujemy się, że Chan wielkiej Tatarji prowadzi już od trzech lat wojnę z Chanem Chiwy. Ukończenie tej wojny byłoby bardzo korzystne dla handlu ze wschodem.

Wielu generałów francuzkich w Marsylii i Tulonie sądzi, że wyprawa algierska poróżnić może Francję z Anglią.

Doneszą z Tunisu, że Dej tunetański okazuje się officerem francuzkim wiele przychylności i nie wątpi o powodzeniu wyprawy przeciw Algierowi. Z tamąd także otrzymano wiadomość, że Algierczykowie stawiają wzdłuż brzegów szereg wielbłądów, a za nimi beduińskich strzelców. Dej algierski zagroził dejowi tunetańskiemu, że po zwyciężeniu Francuzów, kraj jego zawojuje, jeśli mu teraz nie będzie pomagał.

Doniesienia z Hiszpanji mówią o nieukontentowaniu z powodu sposobu, w jakim król zniosł prawo salickie.

Dzierżawcy ceł madryckich zorganizowali celników konnych i uzbrojonych dla zapobiegania kontrabandom. Nie podobało się to ochotnikom królewskim, udali się więc d. 1 maja z urzędnikami sądowemi naczele, ku bramom miasta i zażądali od celników złożenia broni. Celnicy oddali ją bez żadnego oporu. Ale tegoż samego dnia znowu ich uzbrojono z wyższego rozkazu. Nazajutrz ponowiła się znowu scena rozbrojenia i to wobec mnóstwa ludzi, którzy nowością widoku zdjęci, wyszli aż do bram miasta. Jenerałni dzierżawcy udali się z prośbą do króla, który ich wysłuchał i broń celnikom oddać nakazał. Ochotnicy mieli ten powód do rozbrojenia, że pomiędzy celnikami

znajdowali się ludzie, sprzyjający byłym Korteżom. Teraz mówią, że ochotnicy będą rozbrojeni i od dalszych obowiązków uwolnieni, i że broń rozdana będzie milicjom prowincjonalnym w Valladolid i Ciudad.

Mając sobie przez Dyрекcję lipskiego Towarzystwa zabezpieczające życie, opartego na wzajemnych korzyściach i jawności, powierzone agentostwo co do tutejszego miasta i jego okolic, gotów jestem udzielać bliższych objaśnień o tej pożytecznej instytucji, wydawać bezpłatnie statuta onej i przyjmować zgłoszenia się osób, któreby życzyły należeć do tego stowarzyszenia. — W Warszawie, dnia 27 Maja 1830. — Samuel Antoni Fraenkel.

Nachdem mir die Direction der auf Gegenseitigkeit und Oeffentlichkeit begründeten Lebens-versicherungsgesellschaft zu Leipzig die Agentur für hiesige Stadt und Umgegend uebertragen hat, so bin ich bereit ueber diese gemeinnuetzige Anstalt nachere Auskunft zu geben, die Statuten unentgeltlich auszutheilen und Anmeldungen zu Versicheringen anzunehmen. — Warschau am 27 Maj 1830 r. — Sam. Aat. Fraenkel.

☞ Młodzieniec 15toletni dobrej familji, umiejący czytać i pisać, życzy się umieścić ZA TERMINATORA w drukarni lub u kotlarza. Adres w biurze Informacyjnem.

Osoba posiadająca chlubne świadectwa i kaucją około 4,000 Złp., pragnie mieć posadę Wójta Gminy lub Pisarza prowentowego w Dobrach znacznych. Jeśliby mógł się z żoną pomieścić, ta mogłaby gospodarstwo kobiece tanie prowadzić. Adres jak wyżej.

NA CZAS SEJMU są do wynajęcia pojazdy z zaprzęgami. Adres jak wyżej.

W Handlu Rossyjskim przy ulicy Krakow. Przedmieście obok XX. Bernardynów pod Dzwonnica Nro 367, znajdują się do wyprzedania w jak najwyborniejszych gatunkach i po najumiarkowańszej cenie, różne WINA, to jest: Reńskie z Roku 1825, Markiebruner i Hochheimer Butelka po złp. 4. Leib fraumilch But. złp. 3 gr. 15. Asmansheiser Reńskie czerwone But. po zł. 4. Meinischer Ausbruch But. zł. 4; tudzież Maślarsz, Węgierskie z r. 1823 Butelka po zł. 5.

☞ Jak najpiękniejsze BILETY WIZYTOWE z lustrem zamówić można w handlu podpisanego przy ulicy Krakow. Przed. Ner 442, gdzie wzdziąć można modele tychże biletów. — J. L. Wemmer.

KOCZ poezworny, odnowiony, dobrego fasonu do sprzedania, i dwa inne Kocz do najęcia na Krakowskiem Przedm. N. 391 u majstra Wisbeka.